

ปัญหาในการอ่านบทอ่านประเภทข่าวของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ชาวไทย: กรณีศึกษานิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 4*

Received: 5 April 2023

Revised: 26 May 2023

Accepted: 1 June 2023

วารลี จันทโร**

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการอ่านบทอ่านประเภทข่าวของนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน ผ่านการวิธีการเก็บข้อมูลแบบ Thinking-out-loud (หรือ Thinking-aloud) โดยนำบทอ่านประเภทข่าวที่มีเนื้อหาในหมวดข่าวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน ความยาวจำนวน 547 ตัวอักษร ให้กลุ่มเป้าหมายอ่านเพื่อตีความโดยละเอียด พร้อมกับขอให้บรรยายความคิดและความเข้าใจที่มีต่อเนื้อหาของบทอ่าน ผลการศึกษาพบว่าประเภทของปัญหามี 5 ประเภท ได้แก่ 1. ปัญหาการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ 2. ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่าน 3. ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค 4. ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมเพื่อตีความบทอ่าน 5. ปัญหาอื่นๆ โดยประเด็นปัญหาหัวข้อย่อยที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เลือกอ่านข้ามข้อมูล (ร้อยละ 21.33) วิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิด (ร้อยละ 18.66) และคาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิด (ร้อยละ 18.00) นอกจากนี้ ยังพบปัญหาที่เกิดจากลักษณะพิเศษของบทอ่านประเภทข่าว ได้แก่ ปัญหาการตีความพาดหัวข่าว ปัญหาการทำความเข้าใจคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ไม่เคยเจอในตำราเรียน ปัญหาการทำความเข้าใจคำศัพท์เฉพาะที่แสดงชื่อบุคคลหรือสถานที่ รวมถึงปัญหาการนำภาพข่าวมาพิจารณาประกอบ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ การแนะนำให้ผู้เรียนตระหนักถึงวัตถุประสงค์ในการอ่าน การอธิบายลักษณะเฉพาะของโครงสร้างประโยค และการจัดทำรายการคำศัพท์และสำนวน ตลอดจนแนะนำวิธีการสืบค้นความหมายของคำศัพท์ให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

ปัญหาการอ่าน;
บทอ่านประเภทข่าว;
ผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย;
วิธีการเก็บข้อมูลแบบ
Thinking-out-loud

* งานวิจัยนี้ได้รับหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย COE No. COE65/127 จากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ วันที่ 16 กันยายน 2565 และได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการวิจัยและสร้างสรรค์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2566

** อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: waralee.s@ku.th

News Article Reading Problems Encountered by Thai Learners of Japanese Language: A Case Study of 4th year Thai University Students Majoring in Japanese Language*

Received: 5 April 2023

Revised: 26 May 2023

Accepted: 1 June 2023

Waralee Juntaro**

The objective of this research is to analyze news article reading problems encountered by 10 Thai university students majoring in Japanese who were in their 4th year. By applying Thinking-out-loud (or Thinking-aloud) method to collect data, the target group was given a 547-character news article, whose topic was daily life-related, to read and interpret in thorough details. Then, the target group was asked to narrate their thoughts and understanding of the article's content. As a result, the problems found could be summarized into 5 categories: 1) vocabulary comprehension, 2) article's content interpretation, 3) sentence structure comprehension, 4) application of background knowledge to interpret the article, and 5) others. The first three major problematic items were omitting parts of the article (21.33%), misunderstanding of sentence structures (18.66%), and incorrect guess of vocabulary meanings (18.00%). Moreover, problems caused by specific characteristics of the news article concerned the headline, vocabulary of foreign origin not used in textbooks, specific vocabulary referring to person's or place's names, and interpretation of the news photographs. Based on these results, the following classroom practices are proposed: suggesting learners to be aware of reading objectives, explaining specific characteristics of sentence structures, providing vocabulary and expression lists, and giving more information on how to look up words.

Research Article

Abstract

Keywords

reading problems;
news article;
Thai learners of Japanese;
Thinking-out-loud method

* This research received a Certificate of Approval COE No. COE65/127 from the Kasetsart University Research Ethics Committee on 16th September 2022, and was funded by Faculty of Humanities, Kasetsart University in fiscal year 2023.

** Lecturer, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University. e-mail: waralee.s@ku.th

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว การนำบทอ่านที่ปรากฏอยู่ในสื่อประเภทต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาการอ่าน โดยคำนึงถึงความสนใจของผู้เรียนจะช่วยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และมีโอกาสได้สัมผัสกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น แม้ผู้เรียนจะสามารถทำความเข้าใจบทอ่านโดยทั่วไปได้ด้วยตนเอง เห็นได้จากงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่พบว่าผู้เรียนที่ไปฝึกงานจะประสบปัญหาด้านการอ่านน้อยกว่าด้านอื่นๆ เช่น การฟัง-พูด (วรลธิ์ จันทโร และธนภัส สุนธิรักษ์, 2563) อย่างไรก็ตามพบว่ามีบทอ่านบางประเภทที่แม้ผู้เรียนจะมีความสนใจ แต่ยังคงประสบปัญหาด้านการอ่าน นั่นก็คือบทอ่านประเภทข่าว ดังที่มีการแสดงทัศนะส่วนหนึ่งว่า “มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวนไม่น้อยที่ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่น ด้วยความสนใจในข่าวบ้านการเมืองของประเทศญี่ปุ่น แต่อาจประสบความยากลำบากในการอ่าน เช่น นิยมใช้รูปประโยคขยายยาว จนทำให้เกิดความสับสน หรือการใช้คำศัพท์ สำนวนหรือตัวอักษรคันจิที่พบเห็นไม่บ่อยนักในชีวิตประจำวัน” (อ้างถึงใน โอซามุ มิซุทานิ และโนบุโกะ มิซุทานิ, 2550, น. iii) จากทัศนะข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการศึกษาปัญหาในการอ่านบทอ่านประเภทข่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาการอ่านและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา ดังที่พัชรพร แก้วฤทธางค์ (2563) ได้กล่าวว่า การอ่านข่าวสารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญจำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

แม้ที่ผ่านมาจะพบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย เช่น ความวิตกกังวลและความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่น (ธัญญรัตน์ สงวนศรี, 2558) กลยุทธ์การอ่านภาษาญี่ปุ่น (เตวิช เสวตไอยาราม, 2559; ธัญญรัตน์ สงวนศรี, 2565) และความเชื่อที่มีต่อการอ่านภาษาญี่ปุ่น (อัจฉรา อึ้งตระกูล, 2561) อย่างไรก็ตามจากการสำรวจของผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่มุ่งศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะ ในขณะเดียวกันแม้จะมีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติ โดยใช้บทอ่านประเภทต่างๆ เช่น คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ (和气圭子, 2013) เนื้อหาในเว็บไซต์สืบค้นข้อมูลโรงแรม (桑原陽子・山口美佳, 2014) บทอ่านในตำราเรียน (トラン グエン バオ ウィ, 2016) บทความวิชาการ (野田尚史・花田敦子・藤原未雪, 2017b) นวนิยาย (藤原未雪, 2017) ตลอดจนข้อความแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ หนังสือและบทความวิชาการ (守時なぎさ, 2020) แต่ยังไม่พบการนำบทอ่านประเภทข่าวมาใช้เป็นเครื่องมือวิจัยโดยตรง

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านที่พบในบทอ่านประเภทข่าวของนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ชั้นปีที่ 4 ผ่านวิธีการเก็บข้อมูลแบบ Thinking-out-loud หรือ Thinking-aloud (ในงานวิจัยนี้จะขอเรียกว่า วิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพและเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการนำบทอ่านประเภทข่าวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาการอ่านต่อไป

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 วรรณกรรมเกี่ยวกับปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติ

จากการสืบค้นของผู้วิจัยพบว่าที่ผ่านมายังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการอ่านที่กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยตรง ในหัวข้อนี้จึงขอหยิบยกงานวิจัยที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวต่างชาติ เพื่อแสดงลักษณะของปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติเป็นหลัก โดยเรียงตามระดับชั้น

桑原陽子・山口美佳 (2014) ศึกษาปัญหาการอ่านเนื้อหาในเว็บไซต์สืบค้นข้อมูลโรงแรมของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นชาวจีน จำนวน 11 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาด้านคำศัพท์ ได้แก่ ไม่ทราบความหมายของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและคำศัพท์เฉพาะด้านโรงแรม อีกทั้งผู้เรียนตีความคำศัพท์จากตัวอักษรคันจิมากเกินไป ทำให้มองข้ามส่วนที่มีการผันหรือคำช่วย นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์พจนานุกรมหรือเว็บไซต์แปลภาษาได้ไม่ถูกต้อง จึงส่งผลให้ตีความบทอ่านคลาดเคลื่อนไปด้วย

中島晶子 (2020) ศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ใช้ตัวอักษรคันจิในภาษาแม่ จำนวน 26 คน พบปัญหาระดับตัวอักษร ได้แก่ สับสนระหว่างตัวอักษรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิผิด การอ่านข้ามตัวอักษร ปัญหาระดับคำศัพท์ ได้แก่ ไม่สามารถตัดแบ่งคำศัพท์ให้เป็นความหมายที่ถูกต้องได้ สับสนความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงเหมือนกันแต่ความหมายแตกต่างกัน คาดเดาความหมายของคันจิผิด ปัญหาระดับประโยค ได้แก่ อ่านข้ามคำที่แสดงเนื้อหาที่สำคัญในประโยค ตลอดจนไม่สังเกตคำที่แสดงหน้าที่หรือส่วนที่มีการผัน คาดเดาความหมายของคำหรือวลีที่มีความหมายหลากหลายได้ไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังพบปัญหาระดับข้อความ ได้แก่ ไม่สามารถระบุประธานของประโยคได้อย่างถูกต้อง

向井裕樹 (2020) ศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ใช้ตัวอักษรคันจิในภาษาแม่ จำนวน 12 คน โดยในจำนวนนี้มีผู้เรียนชาวไทย 3 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาด้านคำศัพท์ ได้แก่ คาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิด เนื่องจากผู้เรียนคาดเดาจากความรู้เดิม หรือคาดเดาจากการสืบค้นความหมายในพจนานุกรมออนไลน์ ตลอดจนตีความความหมายของคำศัพท์เกินจากต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้เรียนยังประสบปัญหาด้านไวยากรณ์ ได้แก่ ไม่สามารถระบุประธานของประโยคได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งไม่สามารถคาดเดาความหมายของไวยากรณ์ที่ไม่เคยเรียนมาก่อนได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยดังกล่าวไม่ได้ระบุถึงลักษณะปัญหาของผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ยังพบงานวิจัยของ トラン グエン バオ ウィ (2016) ที่ศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวเวียดนาม โดยใช้บทอ่านในตำราเรียน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาด้านคำศัพท์และความรู้ทางไวยากรณ์ที่ไม่เพียงพอ ตลอดจนไม่เข้าใจโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนและไม่สามารถระบุประธานของประโยคได้ อีกทั้งยังไม่สามารถนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับเนื้อหาและโครงสร้างของบทอ่านได้อย่างถูกต้อง รวมถึงไม่สามารถระบุที่มาของคำบ่งชี้ได้ และอ่านข้ามคำศัพท์สำคัญที่ใช้ในการตีความเนื้อเรื่อง

和气圭子 (2013) ศึกษาปัญหาในการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางถึงสูงชาวจีน ชาวไต้หวัน และชาวเวียดนาม จำนวน 3 คน โดยใช้บทอ่านประเภทคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ ผลการศึกษาพบว่าสิ่งที่พบปัญหาสำหรับผู้เรียน ได้แก่ ปัญหาด้านคำศัพท์ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้เรียนชาวจีนกับชาวเวียดนามแล้วพบว่าผู้เรียน

ชาวเวียดนามมีปัญหาไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ที่เป็นตัวอักษรคันจิมากกว่าผู้เรียนชาวจีน เนื่องจากปัจจัยทางด้านภาษาแม่และระดับความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังพบปัญหาที่ผู้เรียนชาวจีนและชาวเวียดนามประสปร่วมกัน ได้แก่ ไม่ทราบความหมายของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศและวาโกะ (คำดั้งเดิมในภาษาญี่ปุ่น) ที่มีความถี่ในการใช้ไม่มากนัก ตลอดจนไม่เข้าใจประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนที่ประกอบไปด้วยส่วนขยายของคำนาม

藤原未雪 (2017) ศึกษาปัญหาการอ่านบทอ่านประเภทนวนิยายของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นสูงชาวจีนจำนวน 4 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาการทำความเข้าใจความเป็นเอกภาพของเนื้อเรื่อง ได้แก่ ไม่สามารถระบุผู้ทำกริยาในประโยคหรือประธานของประโยค และไม่สามารถระบุว่าคำบุรุษสรรพนามในประโยคบ่งชี้ถึงบุคคลใด นอกจากนี้ผู้เรียนยังประสบปัญหาการตีความเนื้อหา ได้แก่ คาดเดาความหมายของคำศัพท์โดยไม่คำนึงถึงบริบทและไม่เข้าใจคำศัพท์ที่มีหลายความหมาย

野田尚史・花田敦子・藤原未雪 (2017b) ศึกษาปัญหาการอ่านบทความวิชาการของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นสูงระดับบัณฑิตศึกษาชาวจีนจำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่าปัญหาที่ผู้เรียนประสบมากที่สุด ได้แก่ การทำความเข้าใจคำศัพท์ เช่น การคาดเดาความหมายของตัวอักษรคันจิและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ การเลือกความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมมาได้ไม่เหมาะสมกับบริบท รองลงมาได้แก่ การทำความเข้าใจโครงสร้างประโยคภาษาญี่ปุ่น เช่น การทำความเข้าใจโครงสร้างส่วนขยายภาคแสดงและคำนาม การเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบริบท อีกทั้งยังพบปัญหาการเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวกับเนื้อหาและโครงสร้างของบทอ่านตามลำดับ

守時なぎさ (2020) ศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นสูงจำนวน 14 คน ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ใช้ตัวอักษรคันจิในภาษาแม่ โดยให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาของเว็บไซต์ที่รวบรวมข้อคิดเห็นของลูกค้าเกี่ยวกับร้านอาหาร นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนอ่านบทความวิชาการ หรือบทอ่านที่เป็นเรื่องเฉพาะทาง ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนประสบปัญหาการอ่านในด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ด้านคำศัพท์ ได้แก่ ไม่เข้าใจความหมายตัวอักษรคันจิ ไม่สามารถตีความคำศัพท์หรือวลีได้อย่างเหมาะสม 2. ด้านโครงสร้างประโยค ได้แก่ ไม่สามารถระบุประธานของประโยคได้อย่างถูกต้องและไม่เข้าใจส่วนขยายภายในประโยค 3. ด้านการทำความเข้าใจบริบท ได้แก่ ไม่เข้าใจความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกลุ่มคำหรือวลีกับบริบท การทำความเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างประโยค และการทำความเข้าใจความเป็นเอกภาพของบทอ่าน

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า แนวโน้มปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในทุกระดับชั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ปัญหาด้านคำศัพท์และปัญหาด้านโครงสร้างประโยค เมื่อพิจารณาจากปัญหาของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นพบว่า ผู้เรียนชั้นต้นมีแนวโน้มประสบปัญหาในระดับตัวอักษร เช่น สับสนระหว่างตัวอักษรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิผิด อีกทั้งในกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ตัวอักษรคันจิเป็นภาษาแม่ ยังพบปัญหาการตีความคำศัพท์จากตัวอักษรคันจิมากเกินไป ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมองข้ามส่วนที่มีการผันหรือคำช่วยต่างๆ และเมื่อเรียนถึงชั้นกลางและชั้นสูงก็จะประสบกับปัญหาที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น การคาดเดาและตีความคำศัพท์ การเลือกความหมายของคำศัพท์ที่เหมาะสมจากพจนานุกรม ตลอดจนไม่สามารถใช้ความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและโครงสร้างของบทอ่านมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ตัวอักษรคันจิเป็นภาษาแม่ พบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ได้ใช้ตัวอักษรคันจิในภาษาแม่มีแนวโน้มที่จะไม่ทราบความหมายของตัวอักษรคันจิมากกว่า อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่ายังไม่มียานวิจัยใดที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยเฉพาะ

นอกจากนี้ แม้งานวิจัยที่ผ่านมาจะศึกษาโดยใช้คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ (和氣圭子, 2013) เนื้อหาในเว็บไซต์สืบค้นข้อมูลโรงแรม (桑原陽子・山口美佳, 2014) บทอ่านในตำราเรียน (トラン グエン バオ ウ イ, 2016) บทความวิชาการ (野田尚史・花田敦子・藤原未雪, 2017b) นวนิยาย (藤原未雪, 2017) ตลอดจนข้อความแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ หนังสือและบทความวิชาการ (守時なぎさ, 2020) แต่ยังไม่มียงานวิจัยใดที่ศึกษาโดยใช้บทอ่านประเภทข่าวโดยตรง อีกทั้งยังไม่มียงานวิจัยที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะ ด้วยเหตุผลดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงต้องการมุ่งเน้นที่การศึกษาปัญหาที่พบในการอ่านของนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยวิเคราะห์จากการอ่านบทอ่านประเภทข่าว ซึ่งเป็นบทอ่านที่นิสิตจำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

2.2 วรรณกรรมเกี่ยวกับวิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL

ในการศึกษากระบวนการรับรู้ระหว่างการอ่านนั้น วิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้คือ การตรวจสอบความคิดของตนเอง (Introspection) โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์การรายงานด้วยคำพูดของผู้อ่านขณะอ่านเนื้อหาในเอกสาร (Huey, 1968; Henderson, 1903; Thorndike, 1917 อ้างใน Kucan & Beck 1997) ซึ่งวิธีที่จะช่วยให้เก็บข้อมูลจากคำพูดของผู้อ่านได้โดยตรงก็คือ วิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL (ย่อมาจาก Thinking-out-loud หรือ Thinking-aloud) โดยอดิตรา กาดัม (2543) ได้กล่าวว่า วิธีนี้เป็นการรายงานหรือการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาขณะอ่านเอกสารนั้นๆ โดยผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากวิธีดังกล่าวไปวิเคราะห์กระบวนการทำความเข้าใจของผู้อ่านที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ 野田尚史 (2020) ที่ได้อธิบายว่า วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการศึกษากระบวนการอ่านของผู้อ่านคือ การขอให้ผู้อ่านพุดรายงานเป็นภาษาแม่ในขณะที่อ่านเอกสาร โดยพุดรายงานเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองคิดและเข้าใจ รวมถึงสิ่งที่ไม่เข้าใจ ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่เข้าใจสิ่งที่ผู้อ่านพุดรายงาน ผู้วิจัยก็สามารถสอบถามผู้อ่านได้ในทันที โดยไม่ต้องรอให้ผู้อ่านอ่านจนจบ

สำหรับตัวอย่างของงานวิจัยที่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL ได้แก่ 森雅子 (2000) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการอ่านของชาวญี่ปุ่นกับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติ โดยกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นชาวญี่ปุ่นและผู้เรียนชาวต่างชาติอ่านบทความในนิตยสาร ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการอ่านของกลุ่มเป้าหมายของแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก จึงกล่าวได้ว่าวิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL ทำให้เห็นถึงความแตกต่างด้านความสามารถรายบุคคลได้อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้วิธีสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องและวิธีทดสอบความเข้าใจหลังอ่าน นอกจากนี้ วิธีดังกล่าวยังพบในงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาการอ่านของผู้เรียน ได้แก่ งานวิจัยของ 和氣圭子 (2013) 桑原陽子・山口美佳 (2014) 向井裕樹 (2020) 藤原未雪 (2017) 野田尚史・花田敦子・藤原未雪 (2017b) และ 守時なぎさ (2020) ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าวิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL นั้นมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายเพื่อศึกษากระบวนการอ่านของผู้เรียน โดยข้อดีของวิธีดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้ 1. การเก็บข้อมูลด้วยภาษาแม่ ซึ่งทำให้ผู้อ่านถ่ายทอดความคิดและความเข้าใจของตนเองได้โดยปราศจากอุปสรรคด้านภาษา 2. การเก็บข้อมูลจากคำพูดของผู้อ่านแต่ละคนโดยตรง ซึ่งทำให้ทราบปัญหาการอ่านได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น 3. การสอบถามข้อมูลจากผู้อ่านในทันทีขณะเก็บข้อมูล ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถรายงานความคิดและความเข้าใจที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เมื่อพิจารณาจากประสิทธิภาพเหล่านี้ จึงกล่าวได้ว่าวิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL มีความเหมาะสมต่อการศึกษารายละเอียดของปัญหาการอ่านของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยนี้ได้แก่ นิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน โดยคัดเลือกจากนิสิตชั้นปีที่ 4 ทั้งหมดจำนวน 27 คน ที่สอบผ่านรายวิชาทักษะการอ่านในชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 3 รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 วิชา และสอบผ่านรายวิชาไวยากรณ์ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 วิชา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คนจากการคำนวณค่าเฉลี่ยของผลการเรียนในรายวิชาทักษะการอ่านและรายวิชาไวยากรณ์ข้างต้น แล้วเรียงคะแนนตามลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด จากนั้นจึงตัดผู้เรียนที่มีคะแนนสูงสุดจำนวน 8 คน และผู้เรียนที่มีคะแนนต่ำสุดจำนวน 9 คน เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คนที่มีความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นใกล้เคียงกัน โดยทุกคนเคยผ่านการเรียนในรายวิชาไวยากรณ์ที่ใช้ตำราเรียนที่มีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อไวยากรณ์ของการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N2¹

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ บทอ่านประเภทข่าว โดยผู้วิจัยได้รวบรวมหมวดข่าวมาจากเว็บไซต์ NHK เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเลือกหมวดข่าวที่ตนเองสนใจมากที่สุด 1 หมวด ผลปรากฏว่า หมวดข่าวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน (暮らし) ได้รับเลือกมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้เลือกข่าว 「大学生が奮闘 小豆島のナイトプール ぬらいは SNS 映え」² โดยพาดหัวข่าวและเนื้อหามีความยาวรวมกัน 547 ตัวอักษร³ มาเป็นเครื่องมือในงานวิจัยนี้ เนื่องจากมีเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวและมีความยากในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือตรวจสอบความยากง่ายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านด้วยเว็บไซต์ 「リーディングチュウ太」⁴ เนื่องจากเว็บไซต์ดังกล่าวสามารถแสดงผลความยากง่ายโดยเทียบเคียงเป็นเกณฑ์ของการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งบทอ่านประเภทข่าวข้างต้นได้รับการประเมินความยากง่ายของคำศัพท์ในระดับ “ยากเล็กน้อย”⁵ ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่าเป็นความยากในระดับที่กลุ่มเป้าหมายสามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังแนบภาพข่าวตามที่ปรากฏในเว็บไซต์เพื่อเป็นเอกสารประกอบการอ่านสำหรับกลุ่มเป้าหมายด้วย

¹ เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีผลสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่สะท้อนระดับความรู้ในปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 ทำให้ไม่มีการจัดสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นตามปกติ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์เทียบเคียงระดับความรู้จากผลการเรียนในรายวิชาไวยากรณ์ของหลักสูตรแทน

² เนื้อหาข่าวมาจากเว็บไซต์ <https://www3.nhk.or.jp/news/html/20220812/k10013766461000.html> โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับนักศึกษาชาวญี่ปุ่นที่ปรับเปลี่ยนสระน้ำของโรงแรมเก่าแก่ในเกาะโซโตะให้เป็นสระน้ำที่ตกแต่งด้วยแสงไฟ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาที่เกาะมากขึ้นหลังจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019

³ ผู้วิจัยตรวจสอบความยาวของบทอ่านโดยใช้เว็บไซต์ <http://www1.odn.ne.jp/megukuma/count.htm>

⁴ <https://chuta.cegloc.tsukuba.ac.jp>

⁵ ความยากง่ายของคำศัพท์ในบทอ่าน (ไม่นับคำที่ปรากฏซ้ำ) มีจำนวนทั้งหมด 142 คำ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ระดับ N1 จำนวน 13 คำ (ร้อยละ 9.2) ระดับ N2-N3 จำนวน 33 คำ (ร้อยละ 23.2) ระดับ N4 จำนวน 19 คำ (ร้อยละ 13.4) ระดับ N5 จำนวน 55 คำ (ร้อยละ 38.7) และคำศัพท์ที่อยู่นอกเหนือจากระดับ N1-N5 จำนวน 22 คำ (ร้อยละ 15.5)

3.3 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยอ้างอิงจากวิธีการที่ปรากฏในคลังข้อมูลการอ่านของผู้พูดที่ไม่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ (野田尚史 他, 2017a)⁶ ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนได้ดังนี้ 1. สอบถามความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยจากกลุ่มเป้าหมาย 2. อธิบายวิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL ให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจ 3. ขอให้กลุ่มเป้าหมายฝึกพูดรายงานความคิดของตนเองก่อนการเก็บข้อมูลจริง 4. ขอให้กลุ่มเป้าหมายอ่านข่าวที่กำหนดทุกประโยคเพื่อตีความอย่างละเอียดภายในเวลา 50 นาที โดยสามารถใช้พจนานุกรมหรือเว็บไซต์เพื่อสืบค้นความหมายของคำศัพท์ได้ ทั้งนี้ในระหว่างการอ่านจะมีการบันทึกเสียงและภาพ⁷ 5. ผู้วิจัยจะขอให้กลุ่มเป้าหมายบรรยายความคิดและความเข้าใจที่มีต่อเนื้อหาของบทอ่าน ตลอดจนจุดที่สับสนหรือไม่เข้าใจในขณะอ่าน กรณีที่ผู้วิจัยไม่เข้าใจสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายบรรยาย ผู้วิจัยจะสอบถามระหว่างการเก็บข้อมูล 6. เมื่ออ่านจบ ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายโดยขอให้พูดสรุปปัญหาในการอ่านบทอ่านประเภทข่าว เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิเคราะห์ปัญหา 7. นำข้อมูลเสียงมาถอดเป็นข้อความเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการอ่านต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นปัญหาที่ถอดความจากคลิปเสียงมาจัดประเภทปัญหา โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ปัญหาการอ่านจากงานวิจัยของ 野田尚史・花田敦子・藤原未雪 (2017b) ได้แก่ ปัญหาการทำความเข้าใจคำศัพท์ ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค ปัญหาการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบริบท และปัญหาการเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวกับเนื้อหาและโครงสร้างของบทอ่าน อีกทั้งเพื่อให้การวิเคราะห์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยนำผลการศึกษาปัญหาการอ่านจากงานวิจัยของ トラン グエン バオ ウィ (2016) ได้แก่ ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่านมาอ้างอิงเพิ่มเติม โดยงานวิจัยนี้แบ่งประเภทของปัญหาออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. การทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ 2. ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่าน 3. ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค 4. ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมเพื่อตีความบทอ่าน หลังจากนั้นจึงกำหนดประเด็นปัญหาออกเป็นหัวข้อย่อยเพื่อจัดกลุ่มตามลักษณะของประเด็นปัญหา ทั้งนี้ กรณีที่พบประเด็นปัญหาที่ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ ผู้วิจัยจะรวบรวมประเด็นปัญหาดังกล่าวไว้ในหัวข้อ “ปัญหาอื่นๆ” ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัญหาการอ่าน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีตรวจสอบโดยเพื่อนนักวิจัย (Peer debriefing) กล่าวคือ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์และตรวจสอบประเด็นปัญหาร่วมกับเพื่อนนักวิจัยอีก 1 คน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

สำหรับวิธีนับจำนวนประเด็นปัญหา ผู้วิจัยจะนับประเด็นปัญหาที่พบ 1 จุดเป็น 1 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่จุดนั้นมีประเด็นปัญหามากกว่า 1 จุด ผู้วิจัยจะนับแยกเป็นอีก 1 ตัวอย่าง เพื่อจัดกลุ่มในอีกประเภท ปัญหาที่สอดคล้องกัน เมื่อนับรวมจำนวนตัวอย่างประเด็นปัญหาแต่ละประเภทแล้ว ผู้วิจัยจะนำตัวเลขผลรวมของแต่ละประเด็นปัญหาที่ได้มาหาร้อยละ เพื่อให้ทราบแนวโน้มของปัญหาและวิเคราะห์ผลต่อไป

⁶ <http://www.nodahisashi.org/jsl-rikai/dokkai/method.html>

⁷ ในระหว่างเก็บข้อมูล นอกเหนือจากการบันทึกเสียงแล้ว ผู้วิจัยยังได้บันทึกภาพขณะกลุ่มเป้าหมายอ่านบทอ่าน เพื่อใช้ตรวจสอบลักษณะท่าทางของกลุ่มเป้าหมายในภายหลัง เช่น วิธีสืบค้นคำศัพท์ในแอปพลิเคชัน อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้จะกำหนดขอบเขตที่การวิเคราะห์ผลจากข้อมูลเสียงเป็นหลักและใช้ข้อมูลภาพเพื่อประกอบการวิเคราะห์เท่านั้น

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาที่พบในการอ่านบทอ่านประเภทข่าวของกลุ่มเป้าหมาย โดยพบประเภทปัญหาทั้งสิ้น 5 ประเภท และสามารถแบ่งประเด็นปัญหาหัวข้อย่อยออกเป็น 14 ประเภท รวมทั้งหมด 150 ตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ปัญหาการอ่านบทอ่านประเภทข่าวของกลุ่มเป้าหมาย

ประเภทของปัญหาการอ่าน	ประเด็นปัญหาหัวข้อย่อย	จำนวนประเด็นปัญหา (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
1. ปัญหาการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์	1.1 คาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิด	27	18.00
	1.2 ไม่สามารถเลือกความหมายของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบทได้	7	4.66
	1.3 คาดเดาเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิผิด ซึ่งทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน	9	6.00
	1.4 ไม่สามารถตัดแบ่งคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง	5	3.33
2. ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่าน	2.1 เลือกอ่านข้ามข้อมูล	32	21.33
	2.2 การอ่านข้ามคำศัพท์ที่ตีความได้บางส่วน	8	5.33
	2.3 ตีความข้อมูลเกินจากเนื้อหาที่ปรากฏ	7	4.66
	2.4 ไม่สามารถตีความความหมายของคำบ่งชี้	4	2.66
3. ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค	3.1 วิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิด	28	18.66
	3.2 เข้าใจความหมายของไวยากรณ์คลาดเคลื่อน	4	2.66
4. ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมเพื่อตีความบทอ่าน	4.1 ประยุกต์ใช้ความรู้เดิมมากเกินไป	7	4.66
	4.2 ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เดิมได้	1	0.66
5. ปัญหาอื่นๆ	5.1 ขาดความรอบคอบในการตีความ	8	5.33
	5.2 ประสพอุปสรรคระหว่างสืบค้นความหมายของคำศัพท์ด้วยพจนานุกรม	3	2.00
รวมจำนวนตัวอย่างประเด็นปัญหา		150	99.94

ในลำดับถัดไปจะเป็นการอภิปรายผล โดยจำแนกตามประเภทของปัญหาการอ่านพร้อมกับยกตัวอย่างประโยคภาษาญี่ปุ่นจากบทอ่าน แล้วต่อด้วยการรายงานความคิดของกลุ่มเป้าหมายขณะทำความเข้าใจประโยคดังกล่าว (ต่อไปนี้จะเรียกว่า การรายงานความคิด) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงจุดที่เป็นปัญหาประโยคภาษาญี่ปุ่นด้วยการขีดเส้นใต้ 1 เส้น และแสดงข้อความการรายงานความคิดของกลุ่มเป้าหมายที่ตรงกับประเด็นที่เป็นปัญหาด้วยการขีดเส้นใต้ 2 เส้น

4.2 ปัญหาการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์

4.2.1 คาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิด

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายคาดเดาความหมายของคำศัพท์หรือตัวอักษรคันจิที่ปรากฏในบทอ่านได้ไม่ถูกต้อง พบประเด็นปัญหา 27 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.00)

(1) 訪れた人は SNS 映えを狙って思い思いのポーズで撮影を楽しんでいました。

คนที่เข้ามาเยี่ยมชมเยี่ยมชมความหมายที่จะถ่ายลง SNS หรือเปล่า 思い思い ทำไมต้องซ้อนกัน 2 อัน ถ่ายรูปเพื่อโพสต์ที่คิดไว้หรือยังไง อันนี้ผมไม่เข้าใจ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 7)

จากตัวอย่างที่ (1) คำว่า 「ポーズ」 หมายถึง “การโพสท่าทาง” เพื่อถ่ายภาพ แต่กลุ่มเป้าหมายคาดเดาความหมายของคำศัพท์เป็น “การโพสต์ข้อความ” เพื่อแสดงความคิดเห็น จากการรายงานความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายไม่เข้าใจความหมายของคำว่า 「思い思い」 จึงคาดเดาความหมายจากตัวอักษรคันจิกลายเป็นความหมายว่า “ความคิด” กลุ่มเป้าหมายจึงนำไปตีความร่วมกับคำว่า 「ポーズ」 จึงทำให้ตีความผิดเป็น “การโพสต์ข้อความ” ในที่สุด

(2) ナイトプールがオープンした老舗ホテルも、売り上げが半分以上となり、集客を期待しています。

ตัวนี้ไม่ค่อยแน่ใจเหมือนกันค่ะ เหมือนกับเคยเห็น แต่รู้สึกอาจจะลืมนึงอ่านไปบ้างแล้ว ถ้ายังไม่ได้หาความหมายก็รู้สึกว่าจะน่าจะเป็นคนแก่ เพราะมันมีตัว 老 อยู่ ซึ่งก็คือ โรงแรมสำหรับคนชราหรือเปล่า (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4)

จากตัวอย่างที่ (2) คำว่า 「老舗」 หมายถึง “ร้านค้าเก่าแก่” ในประโยคนี้หมายถึง “โรงแรมเก่าแก่” แต่เนื่องจากคำนี้มีตัวอักษรคันจิตัว 「老」 ซึ่งแสดงความหมายว่า “ชรา” จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายคาดเดาความหมายร่วมกับคำว่า 「ホテル」 กลายเป็น “โรงแรมสำหรับคนชรา” ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มเป้าหมายเลือกที่จะตีความคำศัพท์ดังกล่าว โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงคำศัพท์อื่นๆ ที่ปรากฏในบริบท เช่น คำว่า 「ナイトプール」 หรือ 「若者たち」 เพราะเมื่อนำคำว่า “โรงแรมสำหรับคนชรา” ไปพิจารณาความหมายร่วมกับคำดังกล่าวก็จะเป็นความสมเหตุสมผลต่อการตีความเนื้อเรื่อง

4.2.2 ไม่สามารถเลือกความหมายของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับบริบทได้

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเลือกความหมายของศัพท์ที่มีความหมายมากกว่า 1 ความหมาย หรือสำนวนให้เหมาะสมกับบริบทในบทอ่านได้ พบประเด็นปัญหา 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.66)

(3) 設備にかかる費用を集めようと協賛金 100 万円を目標に島中の企業を 20 社ほどまわりました。

ค่าใช้จ่ายเนี่ย ที่มันใช้กับพวกอุปกรณ์ (ย่อ) แล้วก็เงินสปอนเซอร์เนี่ย แคบกว่าตั้งเป้าไว้ 1 ล้าน โดยมีบริษัท 20 บริษัทไหลเวียน เหนือ หมุนเวียน อันนี้ก็ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร まわりました เหมือนเงินมันหมุนอยู่ 20 บริษัทนี่เปล่า ที่ผมคิด หรือว่า 20 บริษัทนี้ทยอยๆ ให้เงินกันหรือเปล่า เพราะมีคำว่า 協賛金 (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 7)

จากตัวอย่างที่ (3) คำว่า 「まわりました」 หมายถึง คุณโอซาวะ (ประธานของประโยค) ได้ “ตระเวนไปยัง 20 บริษัททั่วเกาะ” ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบริบทจะเห็นว่ามีความหมายว่า 「企業を」 ปรากฏร่วมกับคำว่า 「まわりまし

た」 จึงทำให้ตีความได้ว่า “ตระเวนไปยัง 20 บริษัททั่วเกาะ” แต่เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายตีความคำว่า 「協賛金」 ที่หมายถึง “เงินสนับสนุน” ร่วมกับคำว่า 「まわりました」 ที่แปลว่า “หมุนเวียน” จึงทำให้ตีความคาดเคลื่อนไปว่า “เงินหมุนเวียนอยู่ทั่ว 20 บริษัท” อีกทั้งไม่ทราบคำว่า 「まわりました」 ตีความได้หลายความหมาย ได้แก่ “หมุน เติบโต” “ตระเวนทั่ว” “เวียนรอบ” “วน” “อ้อม” จึงทำให้ตีความประโยคดังกล่าวคลาดเคลื่อน

(4) 夜のプールを楽しんでもらいたいと照明などに工夫を凝らしたナイトプール
が、この夏、香川県の小豆島にオープンしました。

凝らす concentrate จดจ่อ ไม่น่าใช้ ดิกลงความหมายมา คิดว่าไม่น่าเกี่ยวกับสระว่ายน้ำได้ มันดูไม่เข้าใจค่ะ (ย่อ) กับอีกความหมายหนึ่งคือ freeze ทำให้แข็ง อันนี้ก็มีหลายความหมายเหมือนกันค่ะ ตัวนี้ 工夫 (ย่อ) เสรีจริงๆ แล้วมีหลายความหมายมาก แปลว่า ตรึงตรอง แล้วก็การคิดพลิกแพลง ส่วนตัวนี้ 凝らす ก็มีหลายความหมายเหมือนกันค่ะ มีทั้งทำให้แข็ง ทำให้ชื้น แล้วก็ มี โฟกัส จดจ่อ ทำให้ไม่เข้าใจความหมาย (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 10)

จากตัวอย่างที่ (4) 「工夫を凝らした」 เป็นสำนวนหมายถึง “การประยุกต์และผสมผสานความคิด” แต่เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายไม่ทราบว่าการดังกล่าวเป็นสำนวน จึงสืบค้นความหมายที่ละคำ แล้วเลือกคำแปลจากพจนานุกรม โดยแปล 「工夫」 เป็น “ตรึงตรอง การคิดพลิกแพลง” และแปล 「凝らした」 เป็น “จดจ่อ ทำให้แข็ง ทำให้ชื้น” อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถนำความความหมายของคำศัพท์ที่สืบค้นมาตีความให้เข้ากับบริบทได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เลือกที่จะอ่านข้ามและไม่เข้าใจความหมายของประโยคดังกล่าวในที่สุด

4.2.3 คาดเดาเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิผิด ซึ่งทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายคาดเดาเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิผิด โดยคาดเดาจากความคุ้นเคย ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจรายละเอียดของบทอ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ พบประเด็นปัญหา 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.00)

(5) 作ったのは高松市の大学生、小澤政勝さん。

อันนี้มีคำศัพท์ที่ไม่แน่ใจอยู่ก็อาจจะต้องเช็คทีละตัว เพราะว่าบางทีคำที่เราหามาได้ก็ไม่แน่ใจว่าใช้คำไหนค่ะ เช่น ชื่อที่หนูหามาได้เมื่อกี้ จะมี おざわ กับ こざわ ก็เลยไม่แน่ใจว่าจะใช้ตัวไหนดี หนูก็อาจจะต้องเลือกตัวใดตัวหนึ่ง หนูจะเลือกเป็น こざわ ค่ะ เพราะหนูคุ้นกับตัวที่เป็นเสียง こ มากกว่าค่ะ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1)

จากตัวอย่างที่ (5) คำว่า 「小澤」 เป็นเสียงอ่านนามสกุลของบุคคล อ่านว่า 「おざわ」 แต่เนื่องจากคำดังกล่าวเป็นชื่อเฉพาะจึงมีตัวอักษรคันจิที่กลุ่มเป้าหมายไม่คุ้นเคย จึงสืบค้นเสียงอ่านจากเว็บไซต์กูเกิล พบว่ามีเสียงอ่าน 2 แบบ ได้แก่ 「おざわ」 และ 「こざわ」 โดยกลุ่มเป้าหมายเลือกเสียงอ่าน 「こざわ」 ซึ่งเป็นเสียงอ่านแบบญี่ปุ่นของตัวอักษรคันจิ 「小」 จากการรายงานความคิดเห็นพบว่า กลุ่มเป้าหมายเลือกเสียง 「こ」 เนื่องจากเป็นเสียงอ่านที่คุ้นเคย กล่าวได้ว่า ในกรณีที่จำเป็นต้องคาดเดาเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิที่มีเสียงอ่านมากกว่า 1 เสียง กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มจะคาดเดาเสียงอ่านจากความคุ้นเคยของตนเอง แต่เนื่องจากการอ่านชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อหรือนามสกุลของบุคคลเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก จึงทำให้มีแนวโน้มที่จะอ่านผิดได้ง่าย

(6) 夜のプールを楽しんでもらいたいと照明などに工夫を凝らしたナイトプール
が、この夏、香川県の小豆島にオープンしました。

ตรงนี้เหมือนจะเป็นชื่อเกาะใช่ไหมคะ อาซูกิชิมะ ก็คือที่เกาะอาซูกิ จังหวัดคานางาวะเนี่ย เขาได้เปิดสวนน้ำตอนกลางคืนในช่วงหน้าร้อนนี้ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 8)

จากตัวอย่างที่ (6) คำว่า 「小豆島」 เป็นชื่อเกาะ ซึ่งออกเสียงว่า 「しょうどしま」 แม้กลุ่มเป้าหมายทราบคำศัพท์นี้เป็นชื่อเฉพาะของสถานที่ แต่เนื่องจากไม่ทราบเสียงอ่านที่ถูกต้อง จึงคาดเดาจากเสียงอ่านแบบญี่ปุ่นของคำว่า 「小豆」 โดยออกเสียงว่า 「あずき」 ซึ่งเป็นเสียงอ่านที่กลุ่มเป้าหมายคุ้นเคย เนื่องจากเป็นคำศัพท์ทั่วไปที่เคยเรียนรู้ และเมื่อนำมารวมกับคำว่า 「島」 ที่ออกเสียงว่า 「しま」 จึงกลายเป็นเสียงอ่านว่า 「あずきしま」 ในที่สุด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคำว่า 「小豆」 ในบทอ่านนี้เป็นชื่อเฉพาะ ซึ่งมีเสียงอ่านที่แตกต่างจากกรณีของการใช้เป็นคำศัพท์ทั่วไป จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายอ่านชื่อสถานที่ผิด

4.2.4 ไม่สามารถตัดแบ่งคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดแบ่งตัวอักษรคันจิหรือตัวอักษรฮิรางานะที่ปรากฏในคำศัพท์ของบทอ่านเป็นความหมายที่ถูกต้องของคำศัพท์นั้นๆ ได้ พบประเด็นปัญหา 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.33)

(7) ナイトプールがオープンした老舗ホテルも、売り上げが半分以下となり、集客を期待しています。

หนุ่มว่าอันนี้ ทำไมเป็น 売り上げが半分以下となり คำว่าครึ่งหนึ่ง ยังไง คืออะไร ประโยชน์ となり อันนี้คือ となり ที่หนูเข้าใจใช่ไหม มันก็ไม่มีอย่างอื่นแล้ว แต่อันนี้หนูไม่เข้าใจโดยตรงนี้ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 9)

จากตัวอย่างที่ (7) 「となり」 ในประโยค 「売り上げが半分以下となり」 เป็นรูปเชื่อมประโยคที่ลงท้ายด้วยคำกริยาที่มาจากสำนวน 「คำนาม となります」 แสดงการเปลี่ยนแปลง หมายถึง โรงแรมเก่าแก่ที่เปิดในฤดูร้อน “ที่มียอดขายลดต่ำลงมากกว่าครึ่งหนึ่ง” เมื่อวิเคราะห์จากการรายงานความคิดเห็นพบว่า กลุ่มเป้าหมายเข้าใจว่า 「となり」 เป็นคำศัพท์ 1 คำ ที่หมายถึง “ข้างเคียง” จึงทำให้ไม่สามารถตีความประโยคดังกล่าวได้ ดังนั้น จึงเป็นที่สังเกตได้ว่า ในกรณีที่คำศัพท์ที่ประกอบขึ้นมาจากตัวอักษรฮิรางานะเรียงติดกันอาจส่งผลทำให้ตัดแบ่งคำศัพท์ได้ยากขึ้น

(8) 訪れた人は SNS 映えを狙って思い思いのポーズで撮影を楽しんでいました。

思い思い อันนี้คืออะไร ทำไมต้องซ้อนกัน 2 อัน 思い思いのポーズ หรือ 思い หลังมันคือ 思いのポーズ (ย่อ) โพสต์ที่คิดไว้หรือว่าอะไร 思い思いのポーズ อันนี้ผมไม่ค่อยแน่ใจ ไม่เคยเห็น 思い แล้วก็ตาม ด้วยนาม (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 7)

จากตัวอย่างที่ (8) 「思い思い」 หมายถึง สนุกกับการถ่ายรูปด้วยการโพสท่าทาง “ตามที่แต่ละคนคิด” จากการรายงานความคิดเห็นพบว่า ไม่ทราบว่า 「思い思い」 ทำหน้าที่ขยายคำนาม คำว่า 「ポーズ」 จึงไม่สามารถตัดแบ่งคำได้อย่างถูกต้อง โดยสับสนระหว่างคำว่า 「思い」 เรียงติดกัน 2 ตัวเป็น 「思い思いのポーズ」 หรือ 思い ตัวแรกเป็นคนละคำกับ 「思い」 ตัวที่ 2 โดยที่ 「思い」 ตัวที่ 2 ทำหน้าที่ขยายคำว่า 「ポーズ」 เป็น 「思いのポーズ」 อาจกล่าวได้ว่า แม้จะมีความรู้ด้านคลังคำศัพท์ที่หลากหลายจะมีความสำคัญก็ตาม หากไม่สามารถตัดแบ่งคำศัพท์ให้มีความหมายที่ถูกต้องได้ ก็จะกลายเป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจและไม่สามารถตีความประโยคให้เป็นความหมายที่สมบูรณ์ได้

4.3 ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่าน

4.3.1 เลือกอ่านข้ามข้อมูล

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายอ่านข้ามข้อมูล เช่น คำศัพท์ วลี หรือประโยค แล้วส่งผลต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาของบทอ่าน พบประเด็นปัญหา 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 21.33)

(9) 設備にかかる費用を集めようと協賛金 100 万円を目標に島中の企業を 20 社ほどまわりました。
ประโยคหลังผมไม่แน่ใจเลย รู้แต่ว่ามันต้องเกี่ยวกับ 20 บริษัทแน่ๆ (ย่อ) เป็น การรวบรวมเงินกันของ บริษัทที่อยู่ในเกาะนี้ ประมาณ 1,000,000 เยน พอรวมค่าใช้จ่ายที่แบบว่า ใช้ในการติดตั้งหรือการจัดปาร์ตี้ นี้ ผมก็ไม่ว่าประธานมันอยู่ไหน แล้วที่นั่นมันก็มีกรรมอยู่ 2 ตัวก็คือ ตัว 協賛金 กับ 島中の企業 แล้วผม ไม่รู้ว่าจะอันไหนคือกรรมแท้ อันไหนคือกรรมรอง แต่ว่าจากที่อ่านมาผมว่า Verb แท้คือ まわりました (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 3)

จากตัวอย่างที่ (9) เมื่อพิจารณาจากบริบท คำว่า 「まわりました」 หมายถึง “ตระเวนทั่ว เวียนรอบ” 20 บริษัททั่วเกาะ แต่เนื่องจากประโยคดังกล่าวมีค่านามที่แสดงกรรม 2 ตัว ได้แก่ คำว่า 「協賛金 100 万円」 ซึ่งเป็นกรรมของกริยา 「目標」 และคำว่า 「島中の企業」 ซึ่งเป็นกรรมของกริยา 「まわりました」 จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายสับสนระหว่างค่านาม 2 ตัวว่าคำไหนคือกรรมรองและคำไหนเป็นกรรมแท้ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายสามารถวิเคราะห์ได้ว่ากริยาหลักของประโยคนี้คือคำว่า 「まわりました」 แต่เลือกที่จะไม่สืบค้นความหมายและอ่านข้ามคำนี้ไป ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มเป้าหมายตีความหมายของประโยคนี้ตามคำอื่นๆ ที่ปรากฏ ดังนั้น เมื่อกลุ่มเป้าหมายเลือกที่จะอ่านข้ามคำกริยา 「まわりました」 ซึ่งเป็นคำกริยาหลักของประโยคนี้ทำให้กลุ่มเป้าหมายตีความประโยคดังกล่าวคลาดเคลื่อน

(10) 夜のプールを楽しんでもらいたいと照明などに工夫を凝らしたナイトプール

が、この夏、香川県の小豆島にオープンしました。

อันนี้เค้าบอกว่า สระน้ำที่เล่นได้ตอนกลางคืน ผู้คน อันนี้ไม่แน่ใจว่าคืออะไร 工夫を อะไรสักอย่าง ก็ได้เปิดขึ้นแล้วหน้าร้อนนี้ที่จังหวัดอะไรก็ไม่รู้ ที่เกาะโซโดะ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 5)

จากตัวอย่างที่ (10) เมื่อพิจารณาจากบริบทของประโยค 「照明などに工夫を凝らした」 แปลว่า สระว่ายน้ำตอนกลางคืนที่ได้ “มีการประยุกต์โดยใช้แสงไฟ” จากการรายงานความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายไม่ทราบความหมายของสำนวน 「工夫を凝らした」 นอกจากนี้ ก็ยังไม่มีการกล่าวถึงค่านาม 「照明」 จึงเลือกที่จะไม่ตีความส่วนขยายดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจาก 「照明などに工夫を凝らした」 ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของค่านาม 「ナイトプール」 เพื่อบรรยายลักษณะของสระว่ายน้ำตอนกลางคืน การที่กลุ่มเป้าหมายอ่านข้ามข้อมูลดังกล่าวไป จึงส่งผลให้ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในส่วนขยายละเอียดได้อย่างครบถ้วน

4.3.2 การอ่านข้ามคำศัพท์ที่ตีความได้บางส่วน

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายอ่านข้ามคำศัพท์ที่ตนเองคาดเดาความหมายได้เพียงบางส่วนจากบริบทหรือจากความรู้เดิม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อและนามสกุลของบุคคล ชื่อสถานที่ พบประเด็นปัญหา 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.33)

(11) 夜のプールを楽しんでもらいたいと照明などに工夫を凝らしたナイトプール
が、この夏、香川県の小豆島にオープンしました。

ไนต์พูลได้เปิดให้บริการแล้วในฤดูร้อนนี้ที่เกาะโซโดะ ในจังหวัดอะไรสักอย่าง (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 10)

จากตัวอย่างที่ (11) 「香川県」 หมายถึง “จังหวัดคาทากะ” ซึ่งกลุ่มเป้าหมายทราบว่าเป็นชื่อเฉพาะของจังหวัดจากการตีความตัวอักษรคันจิ 「県」 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่ทราบเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิ 「香川」 จึงเลือกที่จะอ่านข้ามโดยไม่สับสนเสียงอ่าน และตีความแค่คำว่า “จังหวัด” เท่านั้น

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีกลุ่มเป้าหมายที่เลือกอ่านข้ามชื่อและนามสกุลของบุคคลที่ปรากฏในบทอ่าน ได้แก่ 「小澤政勝」 จากการสอบถามเพิ่มเติมระหว่างการเก็บข้อมูลพบว่ากลุ่มเป้าหมายเลือกที่จะอ่านข้ามชื่อและนามสกุลของบุคคล เนื่องจากประเมินว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ใช่รายละเอียดที่ส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาสำคัญ อย่างไรก็ตามการอ่านข้ามคำศัพท์ที่ตีความได้บางส่วนเช่นนี้ทำให้ขาดรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสถานที่ รวมถึงชื่อและนามสกุลของบุคคล อันเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการอ่านเพื่อเก็บข้อมูลจากบทอ่านประเภทข่าว

4.3.3 ตีความข้อมูลเกินจากเนื้อหาที่ปรากฏ

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายตีความความหมายของคำศัพท์ วลี หรือประโยคเกินจากความหมายที่ปรากฏในบทอ่าน พบประเด็นปัญหา 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.66)

(12) ナイトプールは週末の夜間を中心に 9月末まで営業予定。

ไนต์พูลเนี่ย มีกำหนดจะเปิดให้บริการ เอ่อ น่าจะหมายถึงเปิดให้บริการถึงปลายเดือนกันยา (ย่อ) แต่ まで ตรงนี้ไม่แน่ใจว่าจะเปิดถึง หรือจะเปิดตอนปลายกันยาอะคะ (ย่อ) แต่คิดว่าน่าจะหมายถึงเปิดตอนปลายกันยาอะคะ เพราะว่ามันเป็นความหวังใหม่ มันไม่น่าจะมีปิดขนาดนั้น คิดว่าน่าจะเปิดปลายกันยานี้ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2)

จากตัวอย่างที่ (12) คำว่า 「まで」 ในวลี 「9月末まで営業予定」 หมายถึง “มีกำหนดเปิดให้บริการถึงสิ้นเดือนกันยายน” แม้กลุ่มเป้าหมายจะทราบความหมายของคำช่วย 「まで」 ก็ตาม แต่กลับเลือกตีความว่า มีกำหนดจะเปิดให้บริการตั้งแต่สิ้นเดือนกันยายน ทั้งนี้ คาดว่าสาเหตุเกิดจากการที่กลุ่มเป้าหมายเชื่อมโยงเนื้อหาดังกล่าวกับประโยคที่ปรากฏก่อนหน้า ได้แก่ 「瀬戸内の新たな光となりそうです」 โดยตีความว่า “ความหวังใหม่” ซึ่งเป็นเรื่องที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงทำให้ตีความข้อมูลเกินจากเนื้อหาที่ปรากฏ อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้จะเป็นไวยากรณ์ขั้นต้น แต่หากปรากฏอยู่ในบริบทของเนื้อหาที่ซับซ้อนก็อาจส่งต่อการเชื่อมโยงข้อมูลและส่งผลให้ตีความผิดได้ง่าย

(13) 大学生が奮闘 小豆島のナイトプール ねらいは SNS 映え

นักเรียนมหาวิทยาลัยเขาถ่ายรูปการต่อสู้ เป็นเกาะเล็กๆ น่าจะหมายถึง บนห้วยยางหรือเปล่าคะ ในสระน้ำตอนกลางคืน จุดประสงค์เพื่อเผยแพร่ใน SNS (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 8)

จากตัวอย่างที่ (13) จะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายไม่ทราบว่า 「小豆島」 หมายถึง “เกาะโซโดะ” ซึ่งเป็นชื่อสถานที่ จึงคาดเดาความหมายของคำศัพท์จากตัวอักษรคันจิ 「島」 ซึ่งหมายถึง “เกาะ” และตัวอักษรคันจิ 「小」 ซึ่งหมายถึง “เล็ก” โดยไม่คำนึงถึงตัวอักษรคันจิ 「豆」 จึงทำให้ตีความคลาดเคลื่อนเป็น “เกาะเล็กๆ” นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังนำภาพข่าวที่อยู่ในบทอ่านมาพิจารณาประกอบ โดยในบทอ่านนี้มีภาพของกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังเล่นน้ำบนห้วยยางขนาดใหญ่ กลุ่มเป้าหมายจึงเข้าใจผิดว่า “เกาะเล็กๆ” ในที่นี้เป็นการเปรียบเปรยถึง “ห้วยยาง” เป็นที่

น่าสังเกตว่านอกจากการคาดเดาความหมายจากบริบทโดยไม่ตรวจสอบอย่างละเอียดแล้ว การนำภาพข่าวมาพิจารณาประกอบยังส่งผลต่อการคาดเดาความหมาย ทำให้เข้าใจเนื้อหาของบทอ่านคลาดเคลื่อนได้

4.3.4 ไม่สามารถตีความความหมายของคำบ่งชี้

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถระบุได้ว่าคำบ่งชี้ที่ปรากฏในบทอ่านอ้างอิงถึงสิ่งใด พบประเด็นปัญหา 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.66)

(14) 「なんとか無事にオープンできてよかった。これがきっかけとなって小豆島を訪れる観光客が増えたらうれしい」と話していました。

อันนี้พออ่านแล้ว これ หนูต้องมานั่งคิดอีกทีว่ามันคืออะไร ว่าสิ่งนี้นมันกลายมาเป็นแรงบันดาลใจแรงจูงใจอะไร ถ้านักท่องเที่ยวมาเพิ่มมากขึ้นก็อาจจะมาจาก สิ่งนี้ ไม่แน่ใจว่าจะหมายถึงประโยคไหน หรือว่าจะหมายถึง ในดีฟูล ที่เหมือนทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น หรือจะหมายถึงการที่คนมาถ่ายรูปลง SNS แล้วนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2 ประเด็นนี้ก็ไม่ค่อยแน่ใจค่ะ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1)

จากตัวอย่างที่ (14) เมื่อพิจารณาจากประโยคที่ปรากฏก่อนหน้าคำบ่งชี้「これ」ได้แก่「なんとか無事にオープンできてよかった」ทำให้ทราบว่าคำบ่งชี้ดังกล่าวอ้างอิงถึง “ในดีฟูล” อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเชื่อมโยงคำบ่งชี้「これ」กับประโยคที่ปรากฏก่อนหน้า ทำให้เกิดความสับสนว่า คำบ่งชี้ดังกล่าวอ้างอิงถึงสิ่งใด ระหว่างในดีฟูล หรือการที่คนมาถ่ายรูปลงเพื่อนำไปเผยแพร่ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังที่ปรากฏในหัวข้อข่าว「ぬらいは SNS 映え」

4.4 ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค

4.4.1 วิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิด

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยคได้อย่างถูกต้อง เช่น ไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาคประธานกับภาคแสดง ไม่เข้าใจส่วนขยายของประธานหรือภาคแสดง ไม่เข้าใจวิธีการใช้คำช่วย พบประเด็นปัญหา 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.66)

(15) 資金集めも小澤さんの役目。設備にかかる費用を集めようと協賛金 100 万円を目標に島中の企業を 20 社ほどまわりました。

การหาเงินทุนเป็นหน้าที่ของคุณเอ หนูแทนคำว่าคุณเอไปก่อนนะคะ ประโยคนียาวจัง ประโยคนีหนูไม่ค่อยแน่ใจ น่าจะประมาณว่า มีบริษัทประมาณ 20 แห่งในเมืองให้เงินสนับสนุน 1 ล้านบาท เพื่อที่จะรวบรวมเงินที่จะนำมาใช้ในเรื่องอำนวยความสะดวก (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 6)

จากตัวอย่างที่ (15) ประธานของประโยค 「設備にかかる費用を集めようと協賛金 100 万円を目標に島中の企業を 20 社ほどまわりました」 คือ 「小澤さん」 ที่ปรากฏในประโยคก่อนหน้า ได้แก่ 「資金集めも小澤さんの役目」 โดยมีคำกริยา 「集めようと (して)」 กับ 「まわりました」 เป็นภาคแสดงในประโยค จึงสามารถตีความได้ว่า คุณโอซาวะได้ตระเวนไปยังบริษัท 20 แห่งทั่วเกาะ โดยมีเป้าหมายเพื่อรวบรวมเงินสนับสนุนจำนวน 100 ล้านบาทสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ประโยคดังกล่าวได้ละประธานเนื่องจากการกล่าวถึงไปก่อนหน้าแล้ว ทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเชื่อมโยงประธานกับประโยคก่อนหน้า และเลือกที่จะเชื่อมโยงภาคแสดง 「集めようと (して) 」 กับ 「まわりました」 กับคำนามที่ปรากฏในประโยคเดียวกันอย่าง 「企業」 จึงทำให้ตีความคลาดเคลื่อนเป็นบริษัท ให้เงินสนับสนุน 1 ล้านเยน เพื่อนำไปรวบรวมเป็นค่าใช้จ่ายอุปกรณ์ต่างๆ ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายไม่ได้นำความรู้ด้านการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค เช่น หน้าที่ของคำช่วยมาประยุกต์ใช้เพื่อตีความ แต่เลือกที่จะคาดเดาเนื้อหาการเชื่อมโยงกับคำที่ปรากฏในประโยคแทน

(16) 小豆島は人口およそ 2 万 5 千人の観光が盛んな島です。

เกาะโซโดะคะ เป็นเกาะที่มีแบบ เหมือนมีพวกคนมาท่องเที่ยว ประมาณ 25,000 คน (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 2)

จากตัวอย่างที่ (16) 「人口およそ 2 万 5 千人」 เป็นส่วนขยายของนามวลี 「観光が盛んな島」 หมายถึง เกาะโซโดะเป็นเกาะที่มีการท่องเที่ยวคึกคัก และมี “ประชากรประมาณ 25,000 คน” แต่กลุ่มเป้าหมายเลือกตีความว่า 「2 万 5 千人」 เป็นส่วนขยายของ 「観光」 ซึ่งเป็นคำนามแรกที่อยู่ติดกับส่วนขยายดังกล่าว โดยไม่ได้นำคำว่า 「人口」 ซึ่งหมายถึง “ประชากร” มาพิจารณาประกอบด้วย ทำให้ตีความคลาดเคลื่อนจาก “จำนวนประชากรประมาณ 25,000 คน” เป็น “จำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 25,000 คน” จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า ประโยคที่ส่วนขยายไม่ได้อยู่ติดกับคำนามที่ถูกขยายโดยตรงจัดเป็นโครงสร้างประโยคที่มีความซับซ้อนสำหรับกลุ่มเป้าหมาย จึงทำให้เกิดการตีความโดยเลือกเชื่อมโยงส่วนขยายกับคำนามที่อยู่ใกล้ที่สุดแทน

(17) コロナの影響で観光客が減った小豆島を若い力で盛り上げようと企画しました。

เขาวางแผนขึ้นมาเพื่อที่จะทำให้เกาะโซโดะที่นักท่องเที่ยวน้อยลงด้วยอิทธิพลจากโคโรนา ให้มีวัยรุ่นเข้ามาครึ้นเครง (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 6)

จากตัวอย่างที่ (17) คำช่วย 「で」 ในประโยค 「若い力で盛り上げよう」 เป็นคำช่วยที่ทำหน้าที่แสดงวิธีการ ซึ่งหมายถึง ความตั้งใจที่จะทำให้เกาะโซโดะ “คึกคักด้วยพลังของคนหนุ่มสาว” อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายตีความคำช่วย 「で」 ในความหมายของคำช่วย 「が」 ซึ่งทำหน้าที่แสดงประธาน ทำให้เกิดการตีความคลาดเคลื่อนเป็นวัยรุ่นจะเข้ามาสร้างความคึกคัก จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าปัญหาส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างประโยคเกิดจากการไม่สังเกตและวิเคราะห์หน้าที่ของคำช่วยอย่างถูกต้อง

4.4.2 เข้าใจความหมายของไวยากรณ์คลาดเคลื่อน

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่ทราบความหมาย รวมถึงวิธีการใช้ไวยากรณ์ เช่น ตีความผิด เนื่องจากยึดติดกับความหมายของไวยากรณ์ที่เคยเรียนมา พบประเด็นปัญหา 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.66)

(18) 設備にかかる費用を集めようと協賛金 100 万円を目標に島中の企業を 20 社

ほどまわりました。

พอรวมค่าใช้จ่ายในการติดตั้งแล้ว มันต้องใช้เงินของ 20 บริษัททั่วเกาะโซโดะ ประโยคนี้มันไม่มี てんてん มันก็เป็นประโยคเดียว แต่ว่าแปลยากอยู่ มันมีเงื่อนไขก่อน แล้วที่นี้คือมันจะประธานตามสไตร์ญี่ปุ่น ผมก็ไม่รู้ว่าประธานคือตัวไหน (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 3)

จากตัวอย่างที่ (18) 「集めようと」 ย่อมาจากคำกริยา 「集めようと (して) 」 ของไวยากรณ์ 「～ようとする」 ซึ่งหมายถึง ความตั้งใจหรือความพยายามที่จะทำกริยาบางอย่าง โดยในที่นี้มีความหมายว่า คุณโอซาวะ

“พยายามจะรวบรวมคำใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์ต่างๆ” อย่างไรก็ตาม จากการรายงานความคิดเห็นพบว่า กลุ่มเป้าหมายเข้าใจว่า「集めようと」มาจากไวยากรณ์「〔動詞辞書形〕と」ที่แสดงเงื่อนไข โดยไม่ได้สังเกตว่าคำกริยาที่อยู่ข้างหน้า「と」เป็นรูปตั้งใจ ประกอบกับการละคำกริยา「して」ทำให้กลุ่มเป้าหมายตีความคลาดเคลื่อนเป็นประโยคแสดงเงื่อนไข อาจกล่าวได้ว่า ในกรณีที่「と」ปรากฏร่วมกับไวยากรณ์ที่มีความหมายอื่น ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงถึงไวยากรณ์「〔動詞辞書形〕と」ซึ่งเป็นไวยากรณ์พื้นฐานที่คุ้นเคย เนื่องจากได้เรียนตั้งแต่ชั้นต้น

4.5 ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมเพื่อตีความบทอ่าน

4.5.1 ประยุกต์ใช้ความรู้เดิมมากเกินไป

กลุ่มเป้าหมายนำความรู้เดิมเกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์ รวมถึงความรู้รอบตัวมาตีความเนื้อหาในบทอ่านมากเกินไป พบประเด็นปัญหา 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.66)

(19) 大学生が奮闘 小豆島のナイトプール ねらいは SNS 映え

ไนต์พูล หนูเดาว่า ไนต์ก็น่าจะกลางคืน แล้วก็ พูลก็คือ สระว่ายน้ำ แต่ว่าสระว่ายน้ำในตอนกลางคืนคืออะไร แอบเหมือนแถวพื้ตยาบ้านเราไหมคะ ยังไม่แน่ใจว่าอะไร เหมือนปาร์ตี้ที่สระว่ายน้ำตอนกลางคืนหรือเปล่า (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1)

จากตัวอย่างที่ (19) คำว่า「ナイトプール」มาจากภาษาอังกฤษคำว่า “Night pool” ซึ่งหมายถึง “สระว่ายน้ำตอนกลางคืน” ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายทราบว่า「ナイトプール」เป็นคำทับศัพท์ และสามารถคาดเดาความหมายได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายได้ตีความเกินเป็น การจัดปาร์ตี้ริมสระน้ำตอนกลางคืน โดยคาดเดาจากการประยุกต์ความรู้รอบตัวที่เคยทราบมาก่อนว่า กรณีของสระว่ายน้ำตอนกลางคืน ส่วนใหญ่จัดในรูปแบบของปาร์ตี้และมักจัดขึ้นในพื้ตยา จากตัวอย่างดังกล่าว สังเกตได้ว่าแม้ผู้เรียนจะสามารถคาดเดาคำทับศัพท์ได้ถูกต้องก็ตาม แต่หากนำความรู้รอบตัวที่มีอยู่เดิมมาประยุกต์ใช้มากเกินไป ก็จะส่งผลให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นๆ คลาดเคลื่อน

(20) 検温と消毒のコロナ対策も行います。

เขาจะมีการวัดอุณหภูมิแล้วก็ตรวจโควิด コロナ対策 น่าจะตรวจ ATK หรือเปล่า มีตรวจให้ก่อนเข้างานอะไรแบบนี้หรือเปล่า (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 9)

จากตัวอย่างที่ (20) 「コロナ対策」หมายถึง “มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา” จากการรายงานความคิดเห็นจะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายตีความ「コロナ対策」ว่าเป็นวิธีตรวจหาเชื้อโควิดโดย Antigen Test Kit (ATK) ซึ่งเป็นการตีความจากประสบการณ์ตรงของตนเองในเรื่องมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา อีกทั้งไม่ได้นำเสนอขยาย「検温と消毒」มาพิจารณาประกอบ จึงทำให้ตีความเฉพาะ「コロナ対策」ด้วยความรู้รอบตัวที่มีอยู่เดิม โดยไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูล อาจกล่าวได้ว่าการใช้ความรู้เดิมมาช่วยตีความบทอ่านมากเกินไป ทำให้มองข้ามรายละเอียดอื่นๆ ที่สำคัญไป

4.5.2 ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เดิมได้

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถนำความรู้เดิมมาช่วยตีความเนื้อหาในบทอ่านได้ พบประเด็นปัญหา 1 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.66)

(21) 瀬戸内の新たな光となりそうです。

อันนี้เป็นชื่อเฉพาะหรือเปล่า (ย่อ) คำนี้ 瀬戸内 เหมือนเคยเจอแล้วคาบอาจารย์ (ชื่ออาจารย์) แต่ว่าหนูลืมเดาว่าจะเป็นชื่อเฉพาะหรือเปล่า せとない ก็เหมือนจะเป็นบริเวณแห่งหนึ่งในญี่ปุ่น แต่ก็ลืมๆ แล้ว (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1)

จากตัวอย่างที่ (21) 「瀬戸内」 อ่านว่า 「せとうち」 หมายถึง “ทะเลในเซโตะ” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่กลุ่มเป้าหมายคาดเดาได้ว่าเป็นชื่อเฉพาะ เนื่องจากเคยเรียนมาก่อน อย่างไรก็ตาม แม้กลุ่มเป้าหมายจะมีความรู้เดิมดังกล่าว แต่กลับไม่สามารถจำเนื้อหาที่เคยเรียนได้ ทำให้ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อตีความความหมายของคำศัพท์ จึงอาจกล่าวได้ว่า สิ่งนี้เป็นลักษณะพิเศษประการหนึ่งของบทอ่านประเภทข่าวที่มักปรากฏคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ ซึ่งอาจมีทั้งชื่อเฉพาะที่ไม่เคยเรียนและชื่อเฉพาะที่เคยเรียน แต่ไม่สามารถนำมาเชื่อมโยงได้ เหล่านี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาในการอ่านบทอ่านประเภทข่าวได้ง่าย

4.6 ปัญหาอื่นๆ

4.6.1 ขาดความรอบคอบในการตีความ

หมายถึงการที่กลุ่มเป้าหมายขาดความรอบคอบในการตีความคำศัพท์ วลี หรือประโยคในบทอ่าน เนื่องจากไม่คำนึงถึงความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง และความเป็นตรรกะของบทอ่าน พบประเด็นปัญหา 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.33)

(22) 迎えたオープンの日には県内外から若者が訪れました。

วันที่เขาจะเปิด ก็มีวัยรุ่นจากนอกเกาะมาเยี่ยมเยียน (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 9)

จากตัวอย่างที่ (22) คำนาม 「県内外」 หมายถึง “ทั้งในและนอกจังหวัด” แต่กลุ่มเป้าหมายนำไปตีความร่วมกับคำนาม 「若者」 เป็น “วัยรุ่นจากนอกเกาะ” จะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายไม่ได้นำตัวอักษรคันจิ 「内」 ซึ่งหมายถึง “ใน (จังหวัด)” มาตีความร่วมด้วย นอกจากนี้ยังตีความตัวอักษรคันจิ 「県」 ซึ่งหมายถึง “จังหวัด” ผิดเป็น “เกาะ” จากตัวอย่างนี้ สังเกตได้ว่าแม้จะเป็นตัวอักษรคันจิที่มีความหมายไม่ซับซ้อน แต่ถ้าตีความโดยขาดความรอบคอบ ก็จะส่งผลต่อความเข้าใจรายละเอียดที่ปรากฏในบทอ่านได้

(23) ナイトプールがオープンした老舗ホテルも、売り上げが半分以下となり、集客を期待しています。

การเปิดไนต์พูลขึ้นมาเนี่ย เขามีความคาดหวังว่า จะช่วยให้พวกร้านค้าหรือโรงแรมเก่าแก่ทั้งหลาย มียอดขายมากกว่าเดิมครึ่งหนึ่ง คาดหวังว่าจะเรียกนักท่องเที่ยวกลับมาได้ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 5)

จากตัวอย่างที่ (23) 「売り上げが半分以下となり」 เป็นภาคแสดงของประธาน 「老舗ホテル」 ซึ่งหมายถึง “โรงแรมเก่าแก่มียอดขายลดลงครึ่งหนึ่ง” ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายตีความตรงกันข้ามเป็นมียอดขายมากกว่าเดิมครึ่งหนึ่ง สาเหตุหนึ่งคาดว่าเนื่องจากตัวอักษรคันจิ 「以下」 มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอักษรคันจิ 「以上」 จึงทำให้เข้าใจความหมายผิดได้ง่าย เป็นที่สังเกตได้ว่า หากผู้เรียนขาดทักษะการสังเกตที่ดีและอ่านบทอ่านโดย

สะเพร่า ก็จะส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย โดยเฉพาะกรณีของตัวอักษรคันจิบางตัวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังพบตัวอย่างปัญหาที่มีลักษณะเดียวกัน คือกลุ่มเป้าหมายคาดเดาความหมายตัวอักษรคันจิที่ปรากฏในบทอ่านผิด เนื่องจากตัวอักษรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้แก่ คาดเดาคำว่า 「撮影」 โดยนำไปสับสนกับคำว่า 「影響」 จึงตีความผิดเป็น “มีอิทธิพล” และคาดเดาคำว่า 「凝らす」 โดยนำไปสับสนกับคำว่า 「疑う」 จึงตีความผิดเป็น “สงสัย”

4.6.2 ประสบอุปสรรคระหว่างสืบค้นความหมายของคำศัพท์

หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายประสบปัญหาระหว่างสืบค้นความหมายของคำศัพท์ เช่น ไม่พบตัวอักษรคันจิที่ต้องการสืบค้นความหมายหรือเสียงอ่าน พบประเด็นปัญหา 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.00)

(24) 作ったのは高松市の大学生、小澤政勝さん。

โห ชื่ออะไรคะเนี่ย ชื่ออะไรเอ่ย ขอเสริมชื่อก่อน แค้นก็กินเวลามากแล้ว ไม่ขึ้น ไม่เป็นไร เราผ่านก่อน นามสกุลหาไม่เจอ เอาชื่อเขาก่อน ชื่อคุณมาซาคัทสึเนะ เป็นนักศึกษาที่เมืองทาคามัทสึ ซึ่งเขาทำอะไรสักอย่าง ค้นหาด้วยคำว่า 澤 ด้วยการเขียนแต่หาไม่เจอ (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 9)

จากตัวอย่างที่ (24) 「小澤」 เป็นเสียงอ่านนามสกุลของบุคคล อ่านว่า 「おさわ」 อย่างไรก็ตามกลุ่มเป้าหมายไม่ทราบเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิ 「澤」 จึงสืบค้นด้วยการเขียนด้วยลายมือในแอปพลิเคชันพจนานุกรม แต่กลับไม่ปรากฏข้อมูล เนื่องจากตัวอักษรคันจิ 「澤」 มีจำนวนหลายเส้น ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่ไม่ทราบวิธีการเขียน จึงไม่ปรากฏตัวอักษรคันจิที่ต้องการ นอกจากนี้ เนื่องจากตัวอักษรคันจิดังกล่าวมักพบในชื่อเฉพาะ กลุ่มเป้าหมายจึงไม่สามารถคาดเดาเสียงอ่านได้เหมือนคำศัพท์ทั่วไป

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาในลักษณะเดียวกันในกลุ่มเป้าหมายคนที่ 4 ที่สืบค้นความหมายของตัวอักษรคันจิ 「撃」 ในคำว่า 「打撃」 ด้วยการเขียนลายมือในแอปพลิเคชันพจนานุกรม แต่เนื่องจากตัวอักษรคันจิดังกล่าวมีจำนวนหลายเส้น ทำให้ไม่ทราบวิธีการเขียนที่ถูกต้อง จึงไม่ปรากฏตัวอักษรคันจิที่ต้องการสืบค้น ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า แม้การสืบค้นความหมายของตัวอักษรคันจิด้วยการเขียนลายมือลงในแอปพลิเคชันพจนานุกรมจะเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกสบายสำหรับกลุ่มเป้าหมาย แต่ถ้าเป็นตัวอักษรคันจิที่มีความซับซ้อน จำนวนเส้นเยอะ ทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่ทราบวิธีการเขียนที่ถูกต้อง กลับส่งผลให้เสียเวลาในการสืบค้นและไม่พบความหมายของคำศัพท์ที่ต้องการในที่สุด

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการอ่านบทอ่านประเภทข่าวของนิสิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบ TOL ผลการศึกษาพบว่าประเภทของปัญหาการอ่านสามารถแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1. ปัญหาการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ 2. ปัญหาการตีความข้อมูลในบทอ่าน 3. ปัญหาการทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค 4. ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้เดิมเพื่อตีความบทอ่าน 5. ปัญหาอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากประเด็นปัญหาห้วงย่อย พบว่ามีทั้งหมด 14 ประเด็น ผู้วิจัยจะอภิปรายเฉพาะประเด็นปัญหาหลัก ได้แก่ เลือกอ่านข้ามข้อมูล (ร้อยละ 21.33) วิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิด (ร้อยละ 18.66) และคาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิด (ร้อยละ 18.00) ซึ่งมีผลรวมกันทั้งหมดถึงร้อยละ 57.99

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการเลือกอ่านข้ามข้อมูล กล่าวได้ว่าการอ่านข้ามข้อมูลเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับปัญหาการอ่านอื่นๆ เช่น ปัญหาการทำความเข้าใจคำศัพท์ ได้แก่ อ่านข้ามคำศัพท์ที่ไม่ทราบความหมาย หรืออ่านข้ามคำศัพท์ที่ไม่สามารถเลือกความหมายที่เหมาะสมกับบริบทได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ 中島晶子 (2020) ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนชั้นต้น และ ทราน ぐエン バオ ウィ (2016) ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนชั้นกลาง โดยงานวิจัยทั้ง 2 ชิ้นได้บ่งชี้ไปในแนวทางเดียวกันว่าผู้เรียนมีปัญหาการอ่านข้ามคำศัพท์ จึงอาจสรุปได้ว่า การอ่านข้ามข้อมูลเป็นปัญหาที่พบได้ตั้งแต่ผู้เรียนชั้นต้นและยังคงเกิดขึ้นแม้ผู้เรียนจะมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงขึ้นก็ตาม ทั้งนี้ในกรณีที่จำเป็นต้องอ่านบทอ่านเพื่อนำไปแปลหรือรายงานข้อมูลอย่างละเอียด การอ่านข้ามข้อมูลจะส่งผลให้ผู้อ่านตีความเนื้อหาคลาดเคลื่อน หรือตีความได้ไม่ครบถ้วน

ปัญหาการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิดมักพบในประโยคที่ยาวและมีโครงสร้างซับซ้อน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของโครงสร้างประโยคในภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ มีการละประธาน นิยมใช้ส่วนขยาย และมีการใช้ประโยคความซ้อนที่ปรากฏภาคแสดงมากกว่า 2 ตัว ลักษณะเฉพาะดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายประสบปัญหาในการอ่านยาวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ปัญหาการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคผิดยังพบได้ในการอ่านบทอ่านประเภทอื่นๆ เช่น คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ (和気, 2013) บทอ่านในตำราเรียน (ทราน ぐエン バオ ウィ, 2016) บทความวิชาการ (野田尚史・花田敦子・藤原未雪, 2017b) ข้อความแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ หนังสือและบทความวิชาการ (守時, 2020) จึงสรุปได้ว่าลักษณะเฉพาะของโครงสร้างประโยคนับเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาการอ่านในบทอ่านหลากหลายประเภทในวงกว้าง

ปัญหาการคาดเดาความหมายของคำศัพท์ผิดส่วนใหญ่เป็นแนวโน้มของการคาดเดาความหมายของตัวอักษรคันจิที่ละตัวแล้วนำความหมายมารวมกัน หรือพยายามคาดเดาตัวอักษรคันจิจากความหมายที่ตนเองทราบอยู่แล้ว แต่คาดเดาผิด ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทราน ぐエン バオ ウィ (2016) กับ 野田尚史・花田敦子・藤原未雪 (2017b) ซึ่งมีการกล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้เดิมมาประยุกต์ใช้ โดยจากผลการวิเคราะห์ครั้งนี้พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับตัวอักษรคันจิและคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ เพื่อคาดเดาความหมายของคำศัพท์ นอกจากนี้ยังพบตัวอย่างของการใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 มารวมตีความเช่นกัน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคาดเดาความหมายของคำศัพท์เหล่านี้โดยไม่ตรวจสอบอย่างละเอียด จึงส่งผลให้ตีความบทอ่านคลาดเคลื่อนในที่สุด

อนึ่ง จากการวิเคราะห์การรายงานความคิดของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้พบปัญหาที่เกิดจากลักษณะพิเศษของบทอ่านประเภทข่าวที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ 1. ปัญหาการตีความพาดหัวข่าว 2. ปัญหาการทำความเข้าใจคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ไม่เคยเจอในตำราเรียน 3. ปัญหาการทำความเข้าใจคำศัพท์เฉพาะที่แสดงชื่อบุคคลหรือสถานที่ 4. ปัญหาการนำภาพข่าวมาพิจารณาประกอบ

ในการบทอ่านประเภทข่าว สิ่งแรกที่กลุ่มเป้าหมายจะได้เห็นคือ พาดหัวข่าว ซึ่งนิยมใช้คันจิโกะ (คำที่เขียนด้วยตัวอักษรคันจิและอ่านแบบเสียงจีน) เพื่อทำให้ข้อความกระชับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคันจิโกะมักปรากฏในบทอ่านที่เป็นทางการ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายตีความได้ยาก นอกจากนี้ ข้อความในพาดหัวข่าวมักจบประโยคด้วยนามวลี โดยตัดส่วนที่เป็นไวยากรณ์ออก เช่น คำช่วย ภาคแสดง กาลหรือการณลักษณะ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตีความโครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์ได้ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ระบุว่า “หัวข้อข่าวอ่านไม่ค่อยรู้เรื่อง เพราะว่ามันจะมีการย่อของหัวข้อข่าว คำมันตัดไปตัดมาก็เลยอาจจะตีความผิดค่ะ” (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 8) สำหรับกรณีของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ หากเป็นคำที่กลุ่มเป้าหมายไม่เคยเรียนรู้อยู่ใน

ตำราเรียน แม้จะพอคาดเดาความหมายได้บ้าง แต่ก็ไม่สามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ระบุว่า “คาตาคานะที่เราเคยเจอในชีวิตประจำวัน มันจะเป็นคาตาคานะพื้นฐาน อย่าง ไอ ส ク リ ー ム อะไรแบบนี้ แต่พอมันเป็นในข่าว บางทีในหนังสือเรียนเราอาจจะไม่เคยเจอหรือเปล่า อย่างแบบพวก ศัพท์เฉพาะ หรือศัพท์ที่เกิดขึ้นมาในท้องถิ่นอย่างนี้ละ เช่น คำว่า ナイトプール” (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 1) นอกจากนี้ การใช้คำศัพท์เฉพาะที่แสดงชื่อบุคคลหรือสถานที่ยังเป็นอุปสรรคในการอ่านข่าว โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องคาดเดาเสียงอ่านของตัวอักษรคันจิที่มีเสียงอ่านมากกว่า 1 เสียง โดยกลุ่มเป้าหมายได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการอ่านบทอ่านประเภทข่าวว่า “ที่ยากก็น่าจะเป็นพวกชื่อเฉพาะในข่าวที่จะมีชื่อคนชื่อสถานที่ (ย่อ) ชื่อคนหรือชื่อเฉพาะมันไม่สามารถแปลได้ละ ไม่สามารถจะอิงจากบริบทได้ละ อาจารย์ มันก็เลยทำให้รู้สึกยาก (ย่อ) แต่ถ้าเป็นศัพท์เฉพาะ ถ้าไม่รู้ก็คือไม่รู้เลย ถ้าไม่เปิดดิก หนูคิดว่ามันยากที่สุดแล้วละ” (กลุ่มเป้าหมายคนที่ 4) สุดท้ายนี้ การนำภาพข่าวมาพิจารณาประกอบยังส่งผลให้เกิดปัญหาการตีความข้อมูลเกินกว่าเนื้อหาที่ปรากฏด้วยเช่นกัน โดยพบตัวอย่างที่กลุ่มเป้าหมายพยายามเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ที่ตนเองคาดเดาให้สอดคล้องกับภาพข่าว จากข้อมูลที่ถูกกล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า นอกจากโครงสร้างภาษาญี่ปุ่นที่มีความซับซ้อนและเป็นอุปสรรคสำหรับกลุ่มเป้าหมายอยู่แล้ว ลักษณะพิเศษของบทอ่านประเภทข่าวที่พบในการวิเคราะห์ครั้งนี้ยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการอ่านได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านคำศัพท์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่กลุ่มเป้าหมายไม่เคยเรียนรู้ในตำราเรียน แต่มีการใช้จริงในสื่อประเภทต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นการเสริมสร้างทักษะด้านการสืบค้น ดีความ และคาดเดาความหมายของคำศัพท์ให้กับผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ความสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง

6. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขในการนำบทอ่านประเภทข่าวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยอ้างอิงจากผลสรุปปัญหาในการอ่านที่พบในงานวิจัยดังนี้

1. ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนตระหนักถึงวัตถุประสงค์ในการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถเลือกรูปแบบการอ่านได้อย่างสอดคล้อง ทั้งนี้ ในการอ่านบทอ่านประเภทข่าว ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะอ่านเพื่อจับใจความ หรืออ่านเพื่อหาเฉพาะข้อมูลสำคัญ จึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนจะเลือกอ่านข้ามข้อมูลบางส่วน อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรเน้นย้ำว่าการอ่านเพื่อเก็บข้อมูลอย่างละเอียดก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะการอ่านบทอ่านประเภทข่าวเพื่อนำไปแปลในกิจกรรมการทำงาน ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงการนำเสนอข้อมูลที่แม่นยำและรายละเอียดที่ครบถ้วน
2. ผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเห็นถึงลักษณะเฉพาะของโครงสร้างประโยคที่ปรากฏในบทอ่านประเภทข่าว เช่น การใช้ประโยคขยายยาว การละประธาน การใช้ประโยคความซ้อนที่ปรากฏภาคแสดง 2 ตัว เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกตขณอ่านและสามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยคได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น
3. ผู้สอนควรนำบทอ่านประเภทข่าวมาใช้เป็นสื่อการสอนในชั้นเรียน โดยจัดทำรายการคำศัพท์และสำนวนที่ประกอบด้วยเสียงอ่านและคำแปลที่มีความหมายสอดคล้องกับบริบท เพื่อทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับบทอ่านประเภทข่าว นอกจากนี้ ในกรณีของชื่อบุคคลและสถานที่ ผู้สอนควรแสดงเสียงอ่านและอธิบายเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้เสียงอ่านของชื่อเฉพาะ

4. ผู้สอนควรแนะนำวิธีการสืบค้นความหมายของคำศัพท์ให้กับผู้เรียนเพิ่มเติม เช่น การแนะนำให้ใช้พจนานุกรมญี่ปุ่น-ญี่ปุ่น เพื่อพิจารณาความหมายของคำศัพท์อย่างละเอียดและนำมาตีความให้สอดคล้องกับบริบทนั้นๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนคลังคำศัพท์อย่างหลากหลายอีกด้วย

อนึ่ง เพื่อให้งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการอ่านบทอ่านประเภทข่าวมีความครอบคลุม ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้เรียนเพิ่มเติม โดยมุ่งเน้นที่การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในเชิงลึก นอกจากนี้ หากกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้เป็นผู้เรียนที่มีระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นต่างกัน ก็จะทำให้มองเห็นแนวโน้มของปัญหาด้านการอ่านได้อย่างละเอียด ซึ่งจะทำให้ผู้สอนสามารถให้คำชี้แนะที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันในระดับเรียนเดียวกันได้

รายการอ้างอิง

- เตวิช เสวตไอยาราม. (2559). กลยุทธ์การอ่านของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่มีความสามารถต่างกัน. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 33(2), 59-78.
- ธัญญารัตน์ สงวนศรี. (2558). ความวิตกกังวลและความสามารถในการอ่านภาษาญี่ปุ่น. เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติญี่ปุ่นศึกษา ครั้งที่ 8. 17-35.
- ธัญญารัตน์ สงวนศรี. (2565). การสำรวจกลยุทธ์การอ่านภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับต้น กรณีศึกษานักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา. เอกสารหลังการประชุมวิชาการระดับชาติญี่ปุ่นศึกษา ครั้งที่ 16. 22-33.
- พัชรพร แก้วกฤษฎาภักดิ์. (2563). การพัฒนากรอบมาตรฐานภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกในสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 37(2), 81-97.
- วรลธิ์ จันทโร และธนภัส สนธิรักษ์. (2563). การวิเคราะห์ปัญหาด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่พบในการฝึกงาน: กรณีศึกษาผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 10(1), 65-82.
- อดิสร กาศิ๊บ. (2543). หน่วยความคิด: อีกทางเลือกหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูล. *วารสารภาษาปริทัศน์*. 18, 120-136.
- อัจฉรา อังตระกูล. (2561). การศึกษาความเชื่อของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่มีต่อการอ่านภาษาญี่ปุ่น. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา Special Edition 2018*, 22-44.
- โอซามุ มิซุทานิ และโนบุโกะ มิซุทานิ. (2550). *Shimbun ญี่ปุ่นเชิงข่าว* (ตรีทิพย์ รัตนไพศาล และสมจิตร สิริรัตนวิทย์ แปล). กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- Kucan, L., & Beck, I. L. (1997). Thinking Aloud and Reading Comprehension Research: Inquiry, Instruction, and Social Interaction. *Review of Educational Research*, 67(3), 271-299.
- NHK News Web. (2021). 「大学生が奮闘 小豆島のナイトプール ねらいは SNS 映え」 Retrieved August, 26, 2022, from <https://www3.nhk.or.jp/news/html/20220812/k10013766461000.html>.
- 桑原陽子・山口美佳 (2014). 「中国語系初級日本語学習者がホテル検索サイトを読むときの困難点」『国立国語研究所論集』8, 109-127.
- トラン グエン バオ ウィ (2016). 「ベトナム人中級学習者の説明文の読解上の問題点ーホーチミン人文社会科学大学日本学部2年生と3年生を例にして」『日本言語文化研究会論集』12, 111-130.
- 中島晶子 (2020). 「非漢字系初級学習者の読解困難点」『日本語教育学研究8 日本語学習者の読解過程』, Coco Publishing, 27-45.

- 野田尚史 (他) (2017a). 「日本語非母語話者の読解コーパス」 Retrieved July, 22, 2022, from <http://www.nodahisashi.org/jsl-rikai/dokkai/index.html>.
- 野田尚史・花田敦子・藤原未雪 (2017b). 「上級日本語学習者は学術論文をどのように読み誤るかー中国語を母語とする大学院生の調査からー」 『日本語教育』 167, 15-30.
- 野田尚史 (2020). 「日本語学習者の読解過程の研究手法と研究課題」 『日本語教育学研究 8 日本語学習者の読解過程』, Coco Publishing, 5-24.
- 藤原未雪 (2017). 「上級日本語学習者が小説を読むときに見られる誤読ー中国語を母語とする大学院生の事例からー」 『読書科学』 59(2), 43-57.
- 向井裕樹 (2020). 「非漢字系中級学習者の読解困難点」 『日本語教育学研究 8 日本語学習者の読解過程』, Coco Publishing, 47-62.
- 森雅子 (2000). 「母国語および外国語としての日本語テキストの読解 Think-aloud 法による 3 つのケース・スタディー」 『世界の日本語教育』 10, 57-72.
- 守時なぎさ (2020). 「非漢字系上級学習者の読解困難点」 『日本語教育学研究 8 日本語学習者の読解過程』, Coco Publishing, 63-81.
- 和氣圭子 (2013). 「中上級日本語学習者の読解における困難点 : think-aloud 法による事例研究」 『言語科学研究』 神田外語大学院紀要 19, 101-115.